

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

ТОҶИКӢ

طاҷики

دَفْنُ الْمَوْتَى فِي الْمَسَاجِدِ

Дафни мурдагон дар масҷидҳо

Таълиф Аллома Шайх
Абдулазиз ибни Абдуллоҳ ибни Боз

دَفْنُ الْمَوْتَى فِي الْمَسَاجِدِ

Дафни мурдагон дар масҷидҳо

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Таълиф Аллома Шайх
Абдулазиз ибни Абдуллоҳ ибни Боз

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Рисолаи ёздаҳум:

Дафни мурдагон дар масҷидҳо

Ба номи Худо ва сипосу ситоиш мар Ёро, дурудуду салом бар Расули Аллоҳ ва хонадонаш ва касоне, ки аз равиши ӯ пайравӣ карданд. Аммо баъд:

Ман рӯзномаи «Хуртум»-ро, ки дар таърихи 17/4/1415 ҳ. нашр шудааст, мутолиа намуда, дар он баёнияеро дар бораи дафни Сайид Муҳаммад Ҳасан Идрисӣ дар канори падараш дар масҷидашон дар шаҳри Умми Дурмон... ва ғайра дарёфтам.

Ва аз ин нигоҳ, ки Худованд насихатро барои мусалмонон воҷиб ва пешгирӣ аз мункаро зарур донистааст, лозим донистам огоҳ созам, ки дафн кардан дар масҷидҳо ҷоиз нест, балки он василае ба сӯи ширк аст ва аз аъмоли яҳуду насоро ба ҳисоб меравад. Аллоҳ онҳоро ба хотири ин рафторашон мазаммат карда ва Паёмбараш (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) онҳоро лаънат кардааст, чуноне ки дар Саҳеҳайн аз Оиша (разияллоҳу анҳо) ривоят аст, ки Паёмбар (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) фармуданд:

«لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ».

"Аллоҳ лаънат кунад яҳудиён ва насронийёнро, ки қабрҳои паёмбаронашонро масҷид қарор доданд". Ва дар саҳеҳи Муслим, аз Чундуб ибни Абдуллоҳ, аз Паёмбар (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) ривоят аст, ки фармуданд:

«أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ؛ فَإِنِّي أَنَهَاكُم عَنْ ذَلِكَ».

"Огоҳ бошед! Ҳамоно касоне, ки пеш аз шумо буданд, қабрҳои паёмбарон ва солеҳонашонро масҷид (ибодатгоҳ) қарор медоданд. Огоҳ бошед! Пас, қабрҳоро масҷид (ибодатгоҳ) нагиред, зеро ман шуморо аз ин кор манъ мекунам." Дар ин маъно ҳадисҳо бисёр аст.

Бинобар ин, бар мусалмонон дар ҳама ҷо, ҳам бар ҳукуматҳо ва ҳам бар мардум, воҷиб аст, ки аз Худо битарсанд ва аз он чизе, ки Ё манъ кардааст, бипарҳезанд ва мурдаҳои худро берун аз масҷидҳо дафн кунанд. Чуноне ки Паёмбар (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) ва саҳобагону пайравони некукорашон мурдаҳоро берун аз масҷидҳо дафн мекарданд.

Аммо вучуд доштани қабри Паёмбар (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) ва ду ёраш Абӯбакр ва Умар (разияллоҳу анҳумо) дар масҷиди он Ҳазрат (Саллаллоҳу алайҳи ва

саллам), далел бар ҷоиз будани дафни мурдаҳо дар масҷидҳо намешавад. Зеро он Ҳазрат (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) дар хонаи худ – яъне, дар хонаи Оиша (разияллоҳу анҳо) – дафн шуданд. Сипас ду ёраш ҳамроҳи ӯ дафн шуданд. Вақте ки Валид ибни Абдулмалик дар ибтидои қарни аввали ҳиҷрӣ масҷидро ҳангоми таъмир васеъ кард, ҳучра дар дохили масҷид қарор гирифт. Аҳли илм ин корашро инкор карданд, вале ӯ бар он назар буд, ки ин кор монеи тавсиа намешавад ва ин ки амр возеҳ аст ва шубҳае дар он нест.

Ва аз ин барои ҳар як мусалмон равшан мешавад, ки: Ӯ (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) ва ду ёраш (разияллоҳу анҳумо) дар масҷид дафн нашудаанд ва дохил кардани онҳо ба масҷид ба сабаби васеъкунии масҷид сурат гирифтааст, ки ин амал далел бар ҷоиз будани дафн дар масҷидҳо намебошад. Зеро онҳо дар масҷид нестанд, балки дар хонаи Паёмбар (Саллаллоҳу алайҳи ва саллам) дафн шудаанд. Ва амали Валид ҳам барои касе дар ин масъала ҳуҷҷат шуда наметавонад, балки ҳуҷҷат дар Китоб ва Суннат ва дар иҷмои салафи уммат аст. (Аллоҳ аз онҳо розӣ бод) ва моро аз ҷумлаи пайравони некукори онҳо гардонад.

Барои насихат ва иброи зимма дар таърихи 14/5/1415 ҳ. таҳрир гардид.

Худованд тавфиқдиҳанда аст. Дурудуду саломи Аллоҳ бар паёмбарамон Муҳаммад (Саллалоҳу алайҳи ва саллам) ва бар аҳли байту асҳоб ва пайравонашон, ки ба некӣ аз онҳо пайравӣ мекунанд, бод.

tg397v4.0 - 27/06/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

